

## **4.9 Εγκύκλιος για τη Σύγκρουση Συμφερόντων/Σύγκρουση Υποχρεώσεων**

### **1. Γενικά**

**1.1.** Το Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό που συμμετέχει στις επιχειρηματικές δραστηριότητες οφείλει στις σχέσεις του με τρίτους να διαφυλάσσει και να εξασφαλίζει τα καλώς νοούμενα συμφέροντα καθώς και την αποστολή του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Για αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων ή και υποχρεώσεων πρέπει να ακολουθούνται οι διαδικασίες που αναφέρονται στη Παράγραφο 4.

**1.2.** Δεν είναι δυνατή η ταυτόχρονη πλήρης απασχόληση του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και σε φορέα εκμετάλλευσης της γνώσης

### **2. Συγκρούσεις Υποχρεώσεων**

Συγκρούσεις υποχρεώσεων μπορεί να προκύψουν όταν υπάρχουν συγκρουόμενες απαιτήσεις όσον αφορά στον χρόνο και την ενέργεια ενός μέλους του ακαδημαϊκού προσωπικού ως αποτέλεσμα εξω-πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων και συμφερόντων τα οποία θα μπορούσαν να περιορίσουν την ικανότητα του μέλους του ακαδημαϊκού προσωπικού να αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις του/της απέναντι στο πανεπιστήμιο.

Το Πανεπιστήμιο αναμένει ότι οι εξω-πανεπιστημιακές δραστηριότητες και ενδιαφέροντα μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού δε θα παρακωλύουν τις κύριες υποχρεώσεις τους, στις οποίες συγκαταλέγονται η διδασκαλία, η έρευνα, η διοικητική δραστηριότητα, η παραγωγή δημιουργικού έργου ή άλλου είδους υποχρεώσεις προς το Πανεπιστήμιο.

Ο καθορισμός συγκεκριμένων καθολικών κριτηρίων για τον ορισμό του σωστού καταμερισμού εργασίας δεν είναι εφικτός, αλλά η πείρα διδάσκει ότι τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού με πλήρη απασχόληση αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη διεκπεραίωση των κύριων υποχρεώσεών τους όταν αφιερώνουν περισσότερο από το αντίστοιχο μιας εργάσιμης ημέρας σε εξω-πανεπιστημιακές δραστηριότητες, όπως η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ή δραστηριότητες που απαιτούν την παροχή ουσιαστικών διοικητικών υπηρεσιών προς εξω-πανεπιστημιακό οργανισμό.

Η συμμετοχή σε τέτοιας φύσεως δραστηριότητες θα πρέπει να αποσκοπεί στην ενίσχυση της ακαδημαϊκής ιδιότητας του μέλους του ακαδημαϊκού προσωπικού και την ενίσχυση της δημόσιας αναγνώρισης και κύρους του Πανεπιστημίου.

Ορισμένες δραστηριότητες στον τομέα της δημόσιας υπηρεσίας συνεισφέρουν στη δημόσια αναγνώριση και ενίσχυση του κύρους του Πανεπιστημίου Κύπρου ως εξέχοντος και δημιουργικού ιδρύματος. Σε περιπτώσεις οι οποίες προνοούν εκτεταμένη υπηρεσία στο δημόσιο τομέα εκ μέρους του μέλους του ακαδημαϊκού προσωπικού (π.χ. διδακτική θέση, συμμετοχή σε επιτροπές Κυβερνητικής πολιτικής, υπηρεσία σε επαγγελματική οργάνωση, διεκδίκηση δημόσιου αξιώματος κλπ.), οι πρόεδροι των τμημάτων και οι κοσμήτορες πρέπει να ενημερώνονται ώστε να γίνονται κατάλληλες διευθετήσεις.

Μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού τα οποία λαμβάνουν πλήρη χορηγία και οικονομική ενίσχυση μέσω συμβολαίου κατά τη διάρκεια της ακαδημαϊκής χρονιάς, συμπεριλαμβανομένου του καλοκαιριού, θεωρείται αποδεκτό αυτή να είναι το αντίστοιχο της μιας ημέρας εβδομαδιαίως για εξω-πανεπιστημιακή δραστηριότητα, εκτός εάν αυτό απαγορεύεται από τους όρους της συμφωνίας με τον χορηγό.

Εάν προκύψουν ερωτήματα σχετικά με το τι επιτρέπεται από τη συγκεκριμένη χορηγία ή συμβόλαιο, διευκρινήσεις μπορούν να ληφθούν μετά από συνεννόηση με τον Διευθυντή Διοίκησης.

Μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού τα οποία δε μπορούν να αντεπεξέλθουν ικανοποιητικά στις υποχρεώσεις τους προς το Πανεπιστήμιο λόγω των εξω-πανεπιστημιακών τους δραστηριοτήτων μπορούν να συζητήσουν το ενδεχόμενο άδειας άνευ απολαβών. Σε ορισμένες επιστήμες όπου ενδείκνυται, όπως π.χ. την αρχιτεκτονική, την ιατρική, και σε περιπτώσεις που υπάρχει

τεκμηριωμένη ανάγκη, μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού μπορούν επίσης να συζητήσουν το ενδεχόμενο μερικής απασχόλησης.

### **3. Συγκρούσεις συμφερόντων**

#### **3.1. Γενικά**

Συγκρούσεις συμφερόντων μπορεί να προκύψουν όταν τα προσωπικά συμφέροντα μέλους του ακαδημαϊκού προσωπικού παρακωλύουν τις υποχρεώσεις του/της προς το Πανεπιστήμιο. Οι καθοριστικοί παράγοντες προς αποφυγήν ηθικών και νομικών συγκρούσεων συμφερόντων είναι η προσωπική υπευθυνότητα και ακεραιότητα. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου αναμένει όπως όλα τα μέλη του ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού διεξάγουν τις εξω-πανεπιστημιακές τους δραστηριότητες με τρόπο ο οποίος να δίνει μια θετική εικόνα τόσο του μέλους σαν άτομο και της ιδιότητάς του όσο και του Πανεπιστημίου.

Ο καθορισμός προτύπων πρακτικής και επιτέλεσης εργασίας σε σχέση με πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων πρέπει να γίνεται στο οικείο επίπεδο με την καθοδήγηση των Κοσμητόρων, σε συνεννόηση με τους Προέδρους των Τμημάτων και την έγκριση του Αντιπρύτανη. Το κύριο μέσο κοινοποίησης και διαχείρισης εξω-πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων περιλαμβάνει το διάλογο μεταξύ του ακαδημαϊκού προσωπικού και του οικείου Κοσμήτορα.

Η επίλυση των προβλημάτων επιτυγχάνεται καλύτερα στο επίπεδο Σχολής όπου υπάρχει μέγιστη γνώση του πεδίου έρευνας, ακαδημαϊκής δραστηριότητας ή άλλου είδους δημιουργικής εργασίας και όπου τα πρότυπα επιτέλεσης εργασίας και αξιολόγησης γίνονται κατανοητά. Με αυτό τον τρόπο μπορούν να απαμβλυνθούν διαφορές στα επίπεδα των οικείων προτύπων.

#### **3.2. Ορισμοί**

Ο όρος *εξωτερική οντότητα* αναφέρεται σε κάθε οργανισμό, συνεργασία, κυριότητα ή οποιαδήποτε άλλη οργανωμένη νομική οντότητα εκτός Πανεπιστημίου. Για μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού στον τομέα της αρχιτεκτονικής, αυτό δεν συμπεριλαμβάνει πελάτες στους οποίους παρέχουν επαγγελματικές υπηρεσίες.

Ως *σημαντικό συμφέρον* ορίζεται η λήψη ή η αναμονή αγαθού που έχει οικονομική αξία, συμπεριλαμβανομένου μισθού ή άλλου είδους πληρωμής για προσφερόμενες υπηρεσίες οι οποίες υπερβαίνουν ποσοστό ενός τρίτου του ετήσιου μισθού του, από το μέλος του ακαδημαϊκού προσωπικού ή μέλη της στενής του οικογένειας και συμπεριλαμβάνει μερίσματα που κατέχουν οι ίδιοι ή μέλη της στενής τους οικογένειας τα οποία υπερβαίνουν το ένα τρίτο του ετήσιου μισθού του ή 10% ιδιοκτησίας (ownership interest). (Αυτό αφορά μόνο σε μερίσματα που υπάγεται απευθείας στον έλεγχό τους και όχι σε αυτά που διαχειρίζεται τρίτο μέρος π.χ. αμοιβαία κεφάλαια).

Ο όρος *στενός συγγενής* αναφέρεται στον/στην σύζυγο και στα εξαρτώμενα τέκνα.

Ο όρος *χρήση της υποδομής του Πανεπιστημίου Κύπρου* δεν περιλαμβάνει τη μη συχνή και περιστασιακή χρήση ούτε περιλαμβάνει υπηρεσίες για τις οποίες τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού αποζημιώνουν το Πανεπιστήμιο.

Είναι αδύνατο να απαριθμηθούν όλες οι περιπτώσεις στις οποίες μπορούν να παρουσιαστούν συγκρούσεις συμφερόντων. Ο ακόλουθος κατάλογος είναι ενδεικτικός τέτοιων περιπτώσεων:

- A. Η ύπαρξη σημαντικού συμφέροντος σε εξωτερική οντότητα η οποία χορηγεί τη διδασκαλία ή τις ερευνητικές δραστηριότητες για τις οποίες μέλος του ακαδημαϊκού προσωπικού είναι υπεύθυνο. Υπάρχει πιθανή σύγκρουση συμφέροντος όταν ο κύριος ερευνητής λαμβάνει σημαντικό μέρος του ετήσιου μισθού του ανά έτος ή έχει σημαντικό μέρος σε ιδιωτική εταιρεία. Ενδεικτικά, σημαντικό μέρος του ετήσιου μισθού μπορεί να θεωρηθεί το ένα τρίτο, και μέρος σε ιδιωτική εταιρεία μεγαλύτερο του 10%.
- B. Διαχείριση της αγοράς εξοπλισμού, εργαλείων, υλικών, υπηρεσιών ή άλλου είδους αγαθών από εξωτερική οντότητα στην οποία μέλος της στενής οικογένειας έχει σημαντικό ή καθοριστικό συμφέρον, χωρίς κήρυξη προσφορών.
- Γ. Καθοδήγηση επιχορηγημένης έρευνας στο Πανεπιστήμιο Κύπρου προς όφελος εξωτερικής οντότητας η οποία δεν έχει υποστηρίξει την έρευνα αυτή.

- Δ. Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς κυβερνητική υπηρεσία σε θέμα το οποίο θα μπορούσε να ωφελήσει εξωτερική οντότητα στην οποία οι ίδιοι έχουν σημαντικό συμφέρον.
- Ε. Μετάδοση σε εξωτερική οντότητα προϊόντων, πορισμάτων, υλικών, αρχείων ή πληροφοριών επιχορηγημένης έρευνας στα οποία δεν έχει πρόσβαση το ευρύτερο κοινό. (Αυτό δεν αποκλείει ενδεχόμενη παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών επί τη βάση αποτελεσμάτων επιχορηγημένης έρευνας κατά την οποία δεν υπάρχουν σχέσεις που συγκρούονται).
- ΣΤ. Χρήση για προσωπικό όφελος (ή άλλους μη εγκεκριμένους σκοπούς) προνομιακής πληροφόρησης που αποκτήθηκε σε σχέση με επιχορηγημένη έρευνα ή άλλες πανεπιστημιακές δραστηριότητες.
- Ζ. Αποδοχή δωρεών ή ειδικών εκδουλεύσεων από εξωτερική οντότητα με την οποία το Πανεπιστήμιο έχει (ή πρόκειται να έχει) δεσμεύσεις π.χ. όπως καθορίζεται στο (Β) πιο πάνω.
- Η. Αποδοχή επιχορήγησης έρευνας που αναλαμβάνεται για την επαλήθευση προκαθορισμένων ερευνητικών πορισμάτων.
- Θ. Ταυτόχρονη συμμετοχή σε δραστηριότητες εξωτερικών οντοτήτων και σε ενδοπανεπιστημιακές δραστηριότητες οι οποίες συναγωνίζονται άμεσα για την εξασφάλιση κρατικών και/ή ιδιωτικών πόρων.
- Ι. Λήψη ακαδημαϊκής ή διοικητικής απόφασης που θα μπορούσε να αποβεί σε προσωπικό τους όφελος.
- ΙΑ. Ταυτόχρονη λήψη εξωτερικής και πανεπιστημιακής οικονομικής αποζημίωσης για τις ίδιες υπηρεσίες ή δραστηριότητες.
- ΙΒ. Εμπλοκή φοιτητών, με τους οποίους έχουν σχέσεις επιτηρητή ή ακαδημαϊκού συμβούλου στο Πανεπιστήμιο, στις εξωτερικές τους δραστηριότητες χωρίς σαφές εκπαιδευτικό όφελος για τους φοιτητές.

#### **4. Κοινοποίηση**

Το Πανεπιστήμιο απαιτεί την ετήσια κοινοποίηση εξω-πανεπιστημιακών δραστηριοτήτων εκ μέρους των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού στην ετήσια έκθεση τους προς τον οικείο Κοσμήτορα.

Το Πανεπιστήμιο επίσης απαιτεί εκ μέρους όλων των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού την ετήσια κοινοποίηση στον οικείο Κοσμήτορα καταστάσεων, πιθανών ή πραγματικών, που μπορεί να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων.

Στην Ετήσια Έκθεση τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού πρέπει να κάνουν ανασκόπηση των εξωτερικών τους δραστηριοτήτων. Αν η ανασκόπηση αυτή υποδεικνύει την πιθανότητα πραγματικής σύγκρουσης συμφερόντων ή την εμφάνιση τέτοιας (βλ. Α-Ι πιο πάνω), τότε πρέπει να παρουσιασθεί σύντομη περιγραφή των δραστηριοτήτων αυτών στον οικείο Κοσμήτορα για έλεγχο.

Μετά την ανασκόπηση, οι εκθέσεις θα τοποθετούνται στο φάκελο του μέλους του ακαδημαϊκού προσωπικού στην κοσμητεία.

Εάν υπάρξουν σημαντικές αλλαγές στις εξωτερικές δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του έτους, αναμένεται από τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού να τις αναφέρουν έγκαιρα.

Εάν πιθανές ή πραγματικές συγκρούσεις συμφερόντων δεν μπορούν να επιλυθούν από τον Κοσμήτορα η υπόθεση παραπέμπεται στον Αντιπρύτανη για εξέταση. Εάν κριθεί αναγκαίο, ο Αντιπρύτανης μπορεί να προχωρήσει στη σύσταση επιτροπής για να βοηθήσει στην εξέταση. Υπάρχει δυνατότητα έφεσης στη Σύγκλητο για αποφάσεις που λαμβάνονται από τον Αντιπρύτανη.

Ετήσια κοινοποίηση από τους Κοσμήτορες, τον Αντιπρύτανη και τον Πρύτανη θα υποβάλλονται στο Συμβούλιο μέσω του Διευθυντή Διοίκησης.

Η κοινοποίηση έχει σκοπό να εστιάσει την προσοχή σε πιθανές περιπτώσεις συγκρούσεων συμφερόντων και πάνω από όλα να προσφέρει ένα κατάλληλο μηχανισμό εξασφάλισης εκ των προτέρων έγκρισης για συμμετοχή σε εξωτερικές δραστηριότητες. Η έγκριση δίδεται κατόπιν

εξέτασης πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων από διοικητικό λειτουργό ο οποίος δεν θα επωφεληθεί με οιονδήποτε τρόπο από τις αποφάσεις που θα ληφθούν.

Μια τέτοια ρητή εκ των προτέρων έγκριση αποσκοπεί στην παροχή μεγίστου βαθμού προστασίας τόσο στο μέλος του ακαδημαϊκού προσωπικού όσο και στο Πανεπιστήμιο.

Επιπρόσθετα, το μέλος του ακαδημαϊκού προσωπικού με εξουσιοδότηση υπογραφής για διαχείριση εξωτερικών και εσωτερικών κονδυλίων πρέπει να χρησιμοποιεί την κρίση του/της ούτως ώστε να αποφευχθούν πιθανές καταστάσεις που θα εμπεριέχουν τον κίνδυνο σύγκρουσης συμφερόντων σε σχέση με την αγορά προμηθειών, υπηρεσιών και εξοπλισμού.

## **5. Αποκλειστικές πληροφορίες**

Σε περιπτώσεις παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών ή επιχορηγημένης έρευνας οι ερευνητές πιθανόν να έχουν πρόσβαση σε αποκλειστικές/εμπιστευτικές πληροφορίες.

Μέλη του ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού τα οποία εκτίθενται σε τέτοιου είδους πληροφορίες πρέπει να διασφαλίσουν ότι τέτοιου είδους πληροφορίες δε θα αποκαλυφθούν. Τα άτομα και όχι το Πανεπιστήμιο φέρουν την ευθύνη διεκπεραίωσης συμφωνιών που δεν πρέπει να κοινοποιούνται σύμφωνα με απαίτηση του χορηγού.

Είναι επίσης αναγκαίο αποκλειστικές σχέσεις μεταξύ διαφόρων οργανισμών με τους οποίους συνεργάζονται τα μέλη του ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού να διέπονται από πλήρη εχεμύθεια.

## **6. Χρήση Διευκολύνσεων**

Μόνο σε πολύ ειδικές περιπτώσεις μπορεί να γίνει χρήση του εξοπλισμού και των διευκολύνσεων του Πανεπιστημίου (εκτός της Βιβλιοθήκης) για υπηρεσίες προς εξωτερικές οντότητες συμπεριλαμβανομένων οργανισμών που ελέγχονται από μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού και τούτο μόνον κατόπιν ρητής γραπτής έγκρισης από τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και του/της Κοσμήτορα. Χρήση προσωπικών υπολογιστών που αποτελούν περιουσία του Πανεπιστημίου και χρησιμοποιούνται στο σπίτι, κατόπιν έγκρισης, μπορεί να γίνει χωρίς άλλη έγκριση.

## **7. Χρήση ονόματος**

Η απλή αναγνώριση του Πανεπιστημίου Κύπρου ως εργοδότη ενός μέλους του ακαδημαϊκού προσωπικού θεωρείται ως η δέουσα.

Αντιθέτως το όνομα του Πανεπιστημίου Κύπρου δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για σκοπούς διαφήμισης ή προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών από οποιοδήποτε άτομο ή οργανισμό. Σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί να ζητείται η γνώμη του Αντιπρύτανη όσον αφορά στη χρήση του ονόματος του Πανεπιστημίου Κύπρου.

**Εγκρίθηκαν κατά την 98<sup>η</sup> Συνεδρία του Συμβουλίου στις 22.1.2003.**